

SPRÁVA O NÁPADOCH

MLADÝCH ĽUDÍ

NA KONFERENCIU O

BUDÚCNOSTI EURÓPY

Konferencia
o budúcnosti
Európy

EYE 2021

OBSAH

Správa od redaktorov.....	4
Zmena klímy a životné prostredie	6
Zdravie	8
Silnejšie hospodárstvo, sociálna spravodlivosť a pracovné miesta	10
Digitálna transformácia.....	12
Hodnoty a práva, právny štát, bezpečnosť.....	14
Migrácia	16
Vzdelávanie, mládež, kultúra a šport	18
Európska únia a svet	20
Európska demokracia	22
Iné	24

SPRÁVA OD REDAKTOROV

V roku 2021 si všetci spoločne kladieme rovnakú otázku: čo teraz? Ako bude vyzerat ďalšia kapitola našej histórie?

Európa čelila počas uplynulých troch rokov obrovským výzvam. Obyvatelia rôznych častí nášho kontinentu sa museli vyrovnávať s povodňami, lesnými požiarimi, úpadkom hospodárstva, porušovaním ľudských práv, ako aj s faktormi ohrozujúcimi ich živobytie či samotný život. Každý z nás bol konfrontovaný s celosvetovou pandémiou, ktorá nám jasne ukázala, aké krehké sú naše ekonomiky a zdravotnícka starostlivosť a aké dôležité je navzájom sa chrániť a podporovať. Naša jednota má dnes väčšiu cenu než kedykoľvek predtým.

Konferencia o budúcnosti Európy predstavuje možnosť zmeniť smer, ktorým sa uberáme. Ešte nikdy nebolo také dôležité zozbierať, ďalej rozpracovať a nahlas vyjadriť vízie tých, ktorí sú a naďalej budú stredobodom budúcnosti Európy: mladých ľudí.

Aké politiky a zákony môže presadzovať mladšia generácia v mene bezpečnej a dynamickej budúcnosti? Odpoveď na túto otázku je predmetom správy o nápadoch mládeže.

Správa je výsledkom konzultácií s mladými ľuďmi, ktoré zorganizoval Európsky parlament v rámci Konferencie o budúcnosti Európy. Je dôležitou súčasťou procesu konzultácií s občanmi, ktoré prebiehajú na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni, ako aj online na platforme futureu.europa.eu. Vyvrcholením zbierania nápadov a podnetov od mladých ľudí bol v poradí už štvrtý ročník Európskeho podujatia pre mládež (EYE2021). V Európskom parlamente v

Štrasburgu sa pri tejto príležitosti stretli tisíce mladých ľudí zo všetkých kútov Európskej únie i spoza jej hraníc, aby **sa podelili o svoje predstavy o budúcnosti Európy a dali im konkrétnejšiu podobu.**

Od uverejnenia poslednej správy z podujatia EYE2018 bolo hlas mladých ľudí počuť viackrát: požadovali politiky v oblasti klímy, ktoré môžu byť zárukou našej budúcnosti, politiky v oblasti vzdelávania, ktoré ponúknu spravodlivé príležitosti pre všetkých, sociálne politiky, ktoré zabezpečia podporu všade tam, kde bude treba, a mnohé ďalšie zmeny. Niet pochyb, že v Európe vyrástla aktívna mladá generácia, ktorá má v sebe obrovskú túžbu utvárať budúcnosť. Dôkazom toho je aj výrazný nárast účasti mladých ľudí na posledných voľbách do Európskeho parlamentu.

Za uplynulých šesť mesiacov zozbieral Európsky parlament prostredníctvom platformy youthideas.eu viac ako 1 500 nápadov a podnetov od mladých ľudí z celej Európy. V redakčnom tíme EYE sme vybrali tie z nich, ktoré mali počas konzultácií s mládežou najväčší ohlas. Následne sa nimi podrobnejšie zaoberali účastníci tvorivých seminárov v rámci EYE2021. Z uvedeného počtu bolo vybraných 20 nápadov. Všetci účastníci EYE – či už tí, ktorí boli prítomní priamo na mieste alebo pripojení cez internet – hlasovali za 5 najlepších nápadov, ktoré boli predstavené na záver podujatia. Tento dokument je prehľadom 20 záverečných nápadov, ktoré boli dôkladnejšie rozpracované počas podujatia EYE, pričom dôraz kladie na návrhy, ktoré získali najväčšiu podporu a o ktorých sa diskutovalo na záverečnom zhromaždení EYE2021. Na stránke search.youthideas.eu možno nájsť mnohé ďalšie podnety, ktoré vzišli z konzultácií s mladými ľuďmi.

Veríme, že nápady, ktoré získali najviac hlasov, sú pravdivým a spravodlivým obrazom toho, čo mládež očakáva od budúcich politik.

Táto správa by nikdy nevznikla bez mladých ľudí, ktorí sa zapojili do konzultácií a podelili sa so zvyškom sveta o svoj názor na to, čo všetko by sa podľa nich malo zmeniť. Nemenej dôležitú úlohu zohrali aj mladí ľudia, ktorí sa zúčastnili na podujatí EYE2021, aby sa najpopulárnejším nápadom venovali ešte podrobnejšie. Ďakujeme vám!

Táto správa nie je len obyčajnou zbierkou nápadov. Je hlasom mnohých mladých, ktorí majú konkrétnu predstavu o našej spoločnej budúcnosti. Bude zverejnená na hlavnej platforme konferencie futureu.europa.eu ako súčasť podujatia EYE2021 a predložená členom Konferencie o budúcnosti Európy a poslancom Európskeho parlamentu, aby im poslúžila ako inšpirácia pre politickú diskusiu a budúce politické návrhy.

Redakčný tím EYE2021

ZMENA KLÍMY A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

JEDNODUCHŠIA RECYKLÁCIA V CELEJ EÚ

Hranice by nám nemali brániť v tom, aby sme znižovali množstvo odpadu a vytvorili podmienky na prechod na ekologické a obehové hospodárstvo. Členské štáty dnes k politikám v oblasti recyklácie odpadu neprístupujú rovnako, čo vedie k nesprávnym recyklačným návykom a obrovskému množstvu odpadu. Preto je dôležité vytvoriť **štandardizovaný systém recyklácie**, ktorý sa bude používať na celom kontinente. Vhodným príkladom je systém tzv. **výkupných automatov**. Občania zaplatia pri kúpe baleného výrobku malý poplatok, ktorý však dostanú späť, keď obal do výkupného automatu vrátia.

Ak má takýto systém fungovať v celej EÚ, je nevyhnutné zjednotiť výrobu a používanie materiálov. Navyše jednoduchšie zloženie obalov zabezpečí, že každý jeden kus odpadu bude možné kdekoľvek efektívne recyklovať. Zavedeniu tohto systému by malo predchádzať dostatočne dlhé prechodné obdobie, ktoré umožní realizovať potrebné úpravy vo výrobe a šíriť osvetu medzi ľuďmi o nových postupoch a očakávaniach. Užitočné pre zákazníkov by mohlo byť aj povinné označovanie, ktoré by im poskytlo informácie o tomto novom systéme, ako aj o tom, kde odpad recyklovať.

Ekologická rovnosť podnikov

Posilnenie postavenia malých, ekologicky orientovaných podnikov je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie zelenej transformácie. Veľké, menej udržateľné spoločnosti majú na trhu i naďalej dominantné postavenie a nenechávajú takmer žiadny priestor na súťaž pre ekologickejšie podniky. Ak chceme zabezpečiť, aby bol **hospodársky rast ekologický**, inštitúcie EÚ by mali okamžite zrušiť všetky stimuly na používanie fosílnych palív. Tieto finančné prostriedky by sa následne mohli presunúť na vývoj ekologických iniciatív v rámci malých

podnikov. Napríklad môžeme zaisťovať flexibilnejší prístup k úverom pre menšie spoločnosti, ktoré rešpektujú ekologické trendy a postupy.

Okrem toho je dôležité, aby Európska únia podporovala a dotovala vytváranie miestnych trhov, na ktorých by drobní poľnohospodári mohli predávať miestne výrobky spotrebiteľom z okolia. Tým by došlo k presunu spotreby tovaru z veľkých supermarketov a k **zatraktívneniu miestnej spotreby** pre rodiny a zákazníkov.

ZDRAVIE

HOLISTICKÝ PRÍSTUP K ZDRAVIU

Musíme zaujať holistickejší prístup k zdraviu na úrovni inštitúcií. **Nový pakt EÚ v oblasti zdravia** by zabezpečil šírenie osvetu medzi ľuďmi o dôležitosti vyváženej stravy a fyzickej aktivity, ako aj zamestnávajúce odborníkov v oblasti duševného zdravia na školách. Pandémia COVID-19 jasne ukázala, že ľudí treba vzdelávať a podporovať, aby sa o svoje duševné a fyzické zdravie dokázali lepšie postarať.

Nové právne predpisy by mali zahŕňať:

- podporu vzdelávania odborníkov

na duševné zdravie na školách a posilnenie ich postavenia;

- šírenie osvetu o zdravej strave a fyzickej aktivite, ktoré by prebiehalo na školách;
- vytváranie bezpečných zón v rušných mestských oblastiach, kde budú môcť nájsť útočisko ľudia, ktorí dostanú panický záchvat alebo sa u nich prejavia iné symptómy duševnej choroby;
- informačnú kampaň, ktorá občanov nasmeruje k spoľahlivým informáciám o zdravom stravovaní a starostlivosti o duševné zdravie.

VYVODZOVANIE ZODPOVEDNOSTI VOČI PODNIKOM

Zmena klímy negatívne ovplyvňuje naše zdravie i zdravie našej planéty a tento problém je čoraz naliehavejší. Povodne, suchá, toxický odpad a znečistenie ovzdušia v mestách poškodzujú zdravie európskeho obyvateľstva.

V záujme ochrany našich životných podmienok musíme vyvodzovať zodpovednosť voči podnikom, ktoré znečisťujú naše jazerá, oceány, vzduch a pôdu. **Tieto podniky by mali byť potrestané za škody napáchané na životnom prostredí**, a tým aj na zdraví obyvateľstva. Všeobecná zdravotná starostlivosť a sociálna starostlivosť sa často financuje z verejných peňazí. Musíme čo

najskôr vyvinúť stratégiu, ktorá nám umožní merať množstvo odpadu, ktorý produkujú podniky, i mieru znečisťovania podnikmi v mestách. Vyšší výskyt chronických ochorení a alergií môžeme považovať za ukazovatele miestneho znečistenia a poškodenia zdravia obyvateľstva.

Okrem toho je dôležité, aby zamestnávateľia uľahčovali využívanie **udržateľnej dopravy**, ako sú verejné železnice a bicykle, a to formou dotácií alebo zabezpečením vhodných priestorov na úschovu bicyklov. Tieto rozhodnutia majú priaznivý vplyv nielen na našu planétu, ale aj na naše fyzické zdravie.

SILNEJŠIE HOSPODÁRSTVO,

SOCIÁLNA SPRAVODLIVOSŤ A PRACOVNÉ MIESTA

KVALITNÝ ŠTART DO PRACOVNÉHO ŽIVOTA

Znižovanie nezamestnanosti mladých ľudí by malo byť hlavnou prioritou EÚ, najmä v ekonomickej situácii po pandémie. Únia by mala vyčleniť viac finančných zdrojov na iniciatívy, ktoré **uľahčujú vytváranie nových pracovných miest pre mladých ľudí** a pomáhajú im pri vstupe na trh práce.

Musíme:

- zriadiť osobitné fondy na ukončenie neplatených stáží, a to bez ohľadu na dosiahnuté vzdelanie alebo sociálne postavenie;
- vytvoriť v koordinácii s mládežníckymi organizáciami a zamestnávateľmi (spoločnosti, inštitúcie a mimovládne organizácie) platformu, ktorá mladým ľuďom pomôže nájsť si preferovanú platenú stáž naprieč rôznymi odvetvami;
- zriadiť v rámci škôl v členských štátoch sieť mediátorov, ktorí by sa snažili nadviazať kontakt s mladými ľuďmi, v prípade ktorých hrozí, že by mohli predčasne ukončiť školskú dochádzku, a informovať ich o možnostiach, ktoré majú, čo je mimoriadne dôležité v prípade menej rozvinutých krajín.

FIŠKÁLNA A POLITICKÁ INTEGRÁCIA V EÚ

V záujme lepšej integrácie EÚ nastal čas uplatniť **v celej Únii jeden fiškálny systém**, a tým dosiahnuť rovnosť členských štátov.

Fiškálna integrácia by priniesla mnohé výhody:

- spravodlivejšie rozdelenie finančných prostriedkov medzi bohatými a menej rozvinutými členskými štátmi;
- zvýšenie rozpočtu a spoločné právne predpisy v oblasti fiškálnej politiky;
- obmedzenie byrokracie na minimum;
- potenciálne investície do ďalších návrhov, ako sú spoločná mzdová politika, spoločné opatrenia na boj proti nezamestnanosti či rovnaký vek odchodu do dôchodku.

DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA

VZDELÁVANIE O BEZPEČNOM POUŽÍVANÍ SOCIÁLNYCH MÉDIÍ

Vzdelávanie o bezpečnom používaní sociálnych médií by malo byť v roku 2021 prioritou, keďže tieto platformy čoraz viac ovplyvňujú náš osobný a pracovný život. Digitálne gramotní ľudia budú nielen lepšie pripravení na to, aby si vedeli poradiť s kybernetickými hrozbami, ale budú tiež vedieť používať platformy sociálnych médií s väčším rešpektom a toleranciou voči druhým.

V digitálnom svete nemôžeme zabudnúť na nikoho; **musíme všetky generácie vychovávať k tomu, aby digitálne technológie používali opatrne.** Pokiaľ ide o deti, môžeme:

- zahrnúť digitálnu gramotnosť do školských osnov;
- oslavovať medzinárodné digitálne dni, počas ktorých bude prebiehať praktické a teoretické vyučovanie pre deti;
- používať ako učebnú pomôcku interaktívne hry;
- vytvoriť simulovanú platformu sociálnych médií, pomocou ktorej sa deti budú môcť viac dozvedieť o nebezpečenstve kybernetických útokov a v reálnom živote sa im vyhnúť.

POSILNENIE PRÁVNÝCH PREDPISOV EÚ O KYBERNETICKEJ BEZPEČNOSTI

V dnešnom čoraz digitálnejšom svete potrebujeme **vyššiu úroveň kybernetickej bezpečnosti**, ktorú môžeme dosiahnuť posilnením medzinárodných legislatívnych rámcov. Na zaistenie účinnejšej ochrany súkromia občanov a digitálnych práv sú nevyhnutné právne predpisy platné v celej EÚ.

Únia by mala zriadiť expertnú komisiu, ktorá bude reprezentovať všetky členské štáty a zadefinuje, čo je

počítačová kriminalita a aké právne predpisy by sa mali prijať. Táto inštitúcia bude musieť byť chránená pred potenciálnym lobingom a veľkými korporáciami.

Právne predpisy by mali takisto zaručiť, aby online platformy overovali používateľské ID. Cieľom je bojovať proti anonymite na internete, ktorá môže viesť k zneužívaniu, šíreniu falošných informácií a kybernetickým útokom.

HODNOTY A PRÁVA, PRÁVNÝ ŠTÁT, BEZPEČNOSŤ

PRÁVNÝ ŠTÁT

EÚ je úniou hodnôt. Žiadame záväzné mechanizmy na podporu hodnôt Únie, ktoré sú stanovené v článku 2 zmluvy, ako sú zásada právneho štátu či rešpektovanie práv menšín. Zmluvy by sa mali zmeniť tak, aby sa pravidlo jednomyselnosti uvedené v článku 7 nahradilo **pravidlom kvalifikovanej väčšiny**. Okrem toho by sa mal do výpočtu kvalifikovanej väčšiny zahrnúť aj hlas Európskej komisie a Parlamentu, ktorým by disponovali v rámci tohto procesu. Ihneď po spustení postupov podľa článku 7 sa musí uplatňovať jednoznačný časový plán. Súdny dvor

musí zostať jediným príslušným súdom na rozhodovanie o práve EÚ vrátane otázok týkajúcich sa právneho štátu.

Musíme v plnej miere uviesť do platnosti doložku o **podmienečnosti právneho štátu** pripojenú k rozpočtu EÚ a Európskemu nástroju obnovy. Komisia teraz musí prijať príslušné usmernenia.

Okrem toho musí EÚ posúdiť, či členské štáty dodržiavajú základné hodnoty EÚ, a to podľa vzoru postupov podávania správ, ktoré sa uplatňujú v predvstupovej fáze v prípade kandidátskych krajín.

ROVNAKÉ PRÁVA PRE LGBTQI+ ĽUDÍ

EÚ by mala dôstojnosť, spravodlivosť a rešpekt považovať za uznávané a spoločné hodnoty. Musíme zabezpečiť, aby komunity LGBTQI+ v celej EÚ mali rovnaké práva. Útoky proti komunite LGBTQI+ EÚ môže a aj by mala definovať ako trestné činy z nenávisťi.

Začiatkom skutočnej zmeny je zmena kolektívneho postoja. Takzvané iniciatívy zhora nadol, ktoré nemajú podporu obyvateľstva, môžu byť kontraproduktívne, a preto musí EÚ **presadzovať iniciatívy zdola nahor**.

Dosiahne to napríklad zvyšovaním povedomia o otázkach LGBTQI+ a podporou regionálnych a vnútroštátnych skupín aktivistov. Táto podpora by mala mať podobu akčného plánu, organizovania podujatí, nových publikácií s tematikou LGBTQI+ a financovania skupinových iniciatív. Občania musia byť lepšie informovaní o právach, ktoré v súčasnosti LGBTQI+ ľuďom chýbajú, a o ťažkostiach, s ktorými tieto komunity zápasia. Prvým krokom k podpore druhých sú empatia a porozumenie.

MIGRÁCIA

PODPORA MLADÝCH VÝSKUMNÍKOV Z RADOV UTEČENCOV

EÚ by mala financovať program, ktorý **študentom a výskumným pracovníkom spomedzi utečencov umožní prístup** na univerzity v EÚ. Mala by zostaviť zoznam európskych univerzít, ktoré majú záujem o prijatie takýchto utečencov, a v spolupráci s Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) by mala záujemcov o prijatie na univerzitu kontaktovať. Univerzity by pre nich mohli stanoviť určité požiadavky, napríklad konkrétne kritériá týkajúce sa ich vedomostí, nemali by ich však nijako diskriminovať na základe pôvodu. Záujemcovia by mali dostať podporu od EÚ. Tá by poskytla finančné prostriedky mimovládnym organizáciám, ktoré by kandidátov podporovali počas celého prijímacieho konania. Prijatí uchádzači by mali mať v prípade potreby prístup k prípravným

školeniam.

Najlepším spôsobom, ako finančne podporiť univerzity prijímajúce študentov z radov utečencov, by bolo vytvorenie **centrálneho európskeho fondu**, z ktorého by boli hradené ich základné potreby, ako sú ubytovanie, stravovanie a jazykové kurzy. Takýto program by Únii pomohol reagovať na problém starnutia obyvateľstva, podporoval by hodnoty EÚ, ako sú solidarita a ľudská dôstojnosť, utečencom by umožňoval získať nové zručnosti výmenou za ich prínos pre hostiteľské krajiny a hostiteľským krajinám by zase umožňoval získať novú, kvalifikovanú pracovnú silu, pričom v neposlednom rade by znížil nedôveru voči migrantom, ktorá je výsledkom populistickej rétoriky.

LEPŠIA PODPORA ŽIADATEĽOV O AZYL

Dlhodobé ubytovanie žiadateľov o azyl v utečeneckých táboroch v členských štátoch je nehumánne a neudržateľné. Zlepšenie tejto situácie preto musí byť prioritou. **EÚ by mala posilniť centralizované financovanie**, ktoré motivuje členské štáty k prijímaniu migrantov. Tieto finančné prostriedky by sa mali využiť na podporu akceptácie migrantov zo strany štátov a na zjednodušenie administratívnych a integračných postupov. Mali by sa využiť na:

- okamžitý nábor prekladateľov a imigračných právnikov v krajinách Stredozemia, čím by sa skrátil čas spracovania žiadostí o azyl;
- zabezpečenie počiatočných potrieb migrantov v krajinách prvého vstupu; pokrytie nákladov na potraviny, ubytovanie, lieky i potreby v prípade detí;

- podporu integrácie v cieľových krajinách a zníženie neochoty prijímať migrantov;
- poskytovanie technickej podpory a poradenstva v celej EÚ.

Štátom by sa mala tiež poskytnúť pomoc zameraná na zabezpečenie učňovskej prípravy pre žiadateľov o azyl a urýchlenie integrácie, na vytvorenie podmienok, ktoré im umožnia byť pre hostiteľské krajiny prínosom, a na zníženie nedôvery obyvateľov hostiteľských krajín voči migrantom. Tieto formy pomoci môže doplniť rozsiahlejšie uznávanie predchádzajúcich kvalifikácií migrantov a pridelovanie žiadateľov, ktorých žiadosť o azyl už bola spracovaná, do členských štátov podľa ich zručností, ako aj podľa potrieb jednotlivých štátov.

VZDELÁVANIE, MLÁDEŽ, KULTÚRA A ŠPORT

NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE V ŠKOLÁCH

Nato, aby sa na neformálnom vzdelávaní mohli zúčastňovať všetci mladí Európania, musí EÚ poskytnúť viac finančných prostriedkov. Zodpovedajúce mechanizmy už máme: napríklad v rámci programu Erasmus+ by sa mohol popri programe eTwinning a výmenných pobytoch zamestnancov ľahko uplatniť aj nástroj na prepojenie vzdelávania, štúdia a odbornej prípravy (Bridging Education, Study and Training – BEST). Chýba už len politická vôľa.

Neformálne vzdelávanie môže mať mnoho rôznych podôb vrátane dobrovoľníckych služieb, mládežníckych výmen a programov v oblasti športu. Mladí Európania potrebujú **získať**

praktické zručnosti, aby sa z nich mohli stať všestranní, zodpovední a svedomití občania, a neformálne vzdelávanie je ideálnym prostriedkom na zabezpečenie komplexnejšieho vzdelávania.

Európsky program neformálneho vzdelávania by okrem toho mohol vytvoriť platformu na preklopenie priepasti medzi učiteľmi v školách a poskytovateľmi služieb, ktorí môžu sprostredkovať odborné poznatky o témach týkajúcich sa života v súčasnosti. Táto platforma by zároveň poskytovala informácie o inovatívnych, interaktívnych a pútavých vzdelávacích metódach, ako aj o možnostiach vytvárania sietí.

KVALITNEJŠIE ŠKOLSKÉ OSNOVY

Zreformujeme školské osnovy! Vzdelávanie na európskych školách musí byť užitočnejšie a praktickejšie. Musí **zahŕňať predmety, ktoré sú potrebné pre život v dnešnom svete**, ako je informovanosť o duševnom zdraví, sexuálna výchova, digitálna a finančná gramotnosť, environmentálna výchova a medzikultúrne kompetencie. Školy musia sústavne prehodnocovať potreby svojich žiakov a študentov, aby mohli vychovať generáciu pripravenú na vstup na trh práce.

Vo svete, kde globalizácia naberá na obrátkach, sú totiž medzikultúrne kompetencie a informovanosť o príležitostiach a výhodách, ktoré Európa prináša, čoraz dôležitejšie. Ak by školy prispeli k posilneniu oboch

týchto aspektov, mohli by sme vytvoriť dynamickejšiu, rôznorodejšiu a angažovanejšiu spoločnosť, v ktorej by sme sa ako obyvatelia jednotnej Európy usilovali o dosiahnutie spoločných cieľov a aktívne sa zapájali do diania vo svete. Dokázali by sme tak účinne reagovať nielen na politické, ale aj osobné výzvy.

Zavedenie týchto nových školských predmetov by bolo pre mladých ľudí a Európu ako celok prospešné z viacerých hľadísk. Konfrontovanie mladých Európanov a Európaniek s témami s praktickým uplatnením pre ich život v modernom svete prispeje k formovaniu občianstva, ktoré bude otvorené, inkluzívne a tolerantné. Zároveň to posilní empatiu a zbliži Európanov.

EURÓPSKA ÚNIA A SVET

FEDERÁLNA EURÓPA

Zmena klímy, COVID-19 a obavy o medzinárodnú bezpečnosť predstavujú pre Európsku úniu, jej členské štáty a občanov závažné problémy. Ak ich chceme vyriešiť, musíme sa zasadiť za vytvorenie federálneho štátu.

Len tak sa môžeme stať silnejším globálnym hráčom, s ktorým treba počítať – hospodársky, politicky, vojensky i kultúrne. Vytvorenie **federálnej Európy** rozhodne nie je ľahká úloha, ale skôr **dlhodobý projekt s veľkým potenciálom**. Znížením výdavkov na vlády členských štátov

získame možnosť investovať do oblastí zdravotnej politiky a zmeny klímy.

Federálna Európa môže okrem toho zjednotiť ľudí s rozdielnym pôvodom a hodnotovými systémami a posilniť európsku identitu prekonaním vnútorných rozdielov. Vďaka tomu sa z európskeho štátu stane silný, životaschopný aktér a my tak získame schopnosť hovoriť spoločným hlasom a možnosť presadzovať európske hodnoty a mier na medzinárodnej scéne.

SILNEJŠIA SPOLOČNÁ ZAHRANIČNÁ POLITIKA

Účinnnejšia spoločná zahraničná politika by mohla Európskej únii priniesť silnejšiu pozíciu pri medzinárodných rokovaníach a zároveň by sa tým eliminovala potreba uzatvárania viacerých bilaterálnych dohôd medzi členskými štátmi a tretími krajinami. Ako **silná, multilaterálna a nehegemónna veľmoc** môže Únia riešiť globálne výzvy a rýchlejšie a efektívnejšie reagovať na medzinárodné bezpečnostné hrozby v Európe aj vo svete.

Prijatie spoločnej zahraničnej politiky nám umožní:

- presadzovať spoločné hodnoty, napríklad faktickým zákazom akéhokoľvek obchodovania s tovarom, ktorý podporuje nútenú prácu;
- posilniť európsku identitu a vytvoriť u občanov dôveru v túto novú mocnosť;
- zlepšiť schopnosť odolávať nedemokratickým mocnostiam a bezpečnostným hrozbám a primerane na ne reagovať;
- zabezpečiť, že náš hlas bude na medzinárodných rokovaníach a svetovej politickej scéne počuť.

EURÓPSKA DEMOKRACIA

JEDNOTNÝ ŠTANDARDIZOVANÝ PAS EÚ

Uvoľnime potenciál občianstva EÚ! Naším prvým krokom môže byť vytvorenie **jednotného, štandardizovaného pasu EÚ a občianskeho preukazu** pre všetkých občanov EÚ, ktorý by platil pre vstup a pobyt vo všetkých členských štátoch.

Nato, aby sme sa mohli cítiť Európanmi, však potrebujeme Európu skutočne zažiť. Preto je dôležité uľahčiť občanom život v iných členských štátoch a pohyb medzi nimi. Docieliť by sa to dalo zavedením štandardizovaných postupov relokácie a registrácie vo všetkých

krajinách EÚ – presúvať sa v rámci EÚ by malo byť rovnako jednoduché ako presúvať sa v rámci jedného členského štátu.

Pri navrhovaní týchto politík a postupov musíme zabezpečiť, aby sa s každým zaobchádzalo rovnako. Preto by sme mali vytvoriť celoeurópske pravidlá relokácie do jednotlivých členských štátov a registrácie v nich. Občania EÚ by napríklad nezávisle od svojej krajiny pôvodu mali mať v krajine, v ktorej žijú, možnosť voliť vo všetkých voľbách.

NADNÁRODNÉ ZOZNAMY KANDIDÁTOV PRE VOĽBY DO EP

Európska únia má problém – jej občania stále nie sú primerane zastúpení, čo vplýva na ich dôveru v politiku a na mieru ich angažovanosti vo vzťahu k tvorcom politik.

Ak to chceme zmeniť, voľby do Európskeho parlamentu musia byť viac európske: nemôže to byť 27 volieb, ktoré sa len konajú v rovnakom čase. Mali by sme používať **nadnárodné zoznamy**, to znamená, že voliči by mali dostať nielen zoznam národných kandidátov, ale aj ďalší zoznam s kandidátmi zo všetkých členských štátov. Takto by volič mohol voľiť tak kandidáta zo svojej krajiny, ako aj kandidáta z inej krajiny, a teda politici by boli volení dvoma rôznymi spôsobmi. Môžeme tak zabezpečiť, aby kandidáti naďalej

zastupovali všetky regióny a zároveň aby boli voľby skutočne nadnárodné, čo politikov motivuje k tomu, aby prihliadali na názory všetkých Európanov.

To isté by malo platiť pre kandidátov na predsedu Komisie, ktorý by nemal byť volený v zákulisných rokovaniach medzi víťaznými stranami. Mali by sme posilniť **systém hlavných kandidátov (tzv. Spitzenkandidaten)**, v ktorom každá strana pred volebnou kampaňou oznámi svojho kandidáta na predsedu Komisie pre prípad, že uvedená strana získa väčšinu. Vďaka aktívnej účasti na kampani a priamej interakcii s občanmi by budúci predseda mohol mať k obyvateľom Európy bližšie.

INÉ

ZJEDNOTENÍ VO VIACJAZYČNOSTI

Zjednoťme sa vo viacjazyčnosti!

Európska únia by mala na podporu viacjazyčnosti vynakladať viac finančných prostriedkov. V prvom rade **treba zreformovať jazykové vzdelávanie v školách:** zatiaľ čo veľa študentov sa učí jazyky, ktorými sa hovorí vo väčších krajinách EÚ, len málo z nich sa učí menšie jazyky, hoci sa nimi možno hovorí v krajinách, ktoré sú im oveľa bližšie. Veľa bilingválnych študentov sa nemôže v škole učiť svoj materinský jazyk a chýba tiež ponuka mnohých jazykov, ktorými hovoria národnostné, etnické a jazykové menšiny, čo ohrozuje ich právo používať svoj materinský jazyk. Je nutné poskytnúť viac finančných prostriedkov na

uľahčenie výučby cudzích jazykov a vyškolenie učiteľov, ktorí by mohli presadzovať viacjazyčnosť vo vzdelávacom systéme.

Ďalším krokom môže byť **podpora mládežníckych výmen**, ako sú študijné cesty určené na osvojenie si cudzieho jazyka, ako aj zmena oficiálnej komunikácie zo strany EÚ. Niektoré podujatia a programy zamerané na mladých Európanov sa už realizujú vo viacerých jazykoch. Ak by však EÚ poskytla ďalšie finančné prostriedky, mohlo by sa uskutočniť ešte viac podujatí a programov, ktoré by mladým Európanom sprostredkovali takéto príležitosti na učenie sa cudzích jazykov.

TRANSPARENTNOSŤ AKO PRIORITA POLITÍK EÚ

Všetky európske politiky sa musia hodnotiť transparentne. Je možné, že niektorým z nich sa nepodarí dosiahnuť vytýčené ciele alebo osloviť cieľové komunity: môže sa napríklad stať, že opomenú špecifickú situáciu občanov žijúcich vo vidieckych oblastiach alebo v ekonomicky slabších krajinách. Ak sa chceme poučiť z chýb, ktoré sme urobili v minulosti, a **v budúcnosti tvoriť lepšie politiky**, občania musia porozumieť tomu, prečo sa jednotlivé politiky vytvárajú a reformujú. Transparentné a zrozumiteľné hodnotenia im tak umožnia prijímať vo voľbách informované

rozhodnutia.

Ako ďalší krok treba tiež zvýšiť transparentnosť práce lobistov v EÚ. Ich činnosť sa musí regulovať prísnejšie, aby sa zabezpečilo, že politici budú načúvať svojim voličom. V posledných rokoch sa začali objavovať prvé snahy o posilnenie tejto regulácie, čo je jednoznačne krok správnym smerom. Transparentnosť by sa dala ešte viac posilniť napríklad rozšírením rozsahu pôsobnosti **registrov transparentnosti** a ich intenzívnejším využívaním. Takéto opatrenia okrem toho zvýšia dôveru občanov v Úniu a v jej politiky.

EYE2021.EU

SEARCH.YOUTHIDEAS.EU

INSTAGRAM.COM/EP_EYE

FACEBOOK.COM/YOUTHEP

TWITTER.COM/EUROPARL_EYE

EYE 2021